

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Siviilioikeudelliset menettelyt>Menettelyjen määräajat

Tämän sivun alkukielistä versiota [es](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

[englanti](#)

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [en](#)

Swipe to change

Menettelyjen määräajat

Espanja

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Menettelylliset toimet on suoritettava lainsäädännössä vahvistettuun määräpäivään (*término*) mennessä tai annetussa määräajassa (*plazo*).

Määräpäivällä (*término*) tarkoitetaan sitä ajankohtaa, johon mennessä tietty menettelyllinen toimi on suoritettava.

Määräajalla (*plazo*) tarkoitetaan sitä ajanjaksoa, jossa tietty menettelyllinen toimi on suoritettava. Määräaika voidaan ilmaista päivinä, viikkoina, kuukausina tai vuosina.

Jos lainsäädännössä ei säädetä määräpäivästä tai -ajasta, on tulkittava, että toimi on suoritettava viipymättä.

Perustuslakituomioistuimen (*Tribunal Constitucional*) oikeuskäytännön mukaan tuomioistuinkäsittelyn viive voi johtaa tilanteeseen, jossa rikotaan Espanjan perustuslain 24 §:n 2 momentissa vahvistettua oikeutta oikeudenkäyntiin ilman aiheetonta viivytystä. Tässä yhteydessä on kuitenkin sovellettava oikeasuhteisuusperiaatetta. Roomassa 4. marraskuuta 1950 tehdyn ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevan yleissopimuksen 6 artiklan 1 kohdassa sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä tuodaan esiin kohtuullisen ajan käsite (jonka määrittämisessä otetaan huomioon esimerkiksi asian monitahoisuus, kyseessä olevan asiatyypin tavanomainen käsittelyaika, osapuolen edut ja menettelyllinen toiminta, viranomaisten toiminta tai saatavilla olevat resurssit). Jos tuomioistuin ei noudata kohtuullisen ajan vaatimusta, se vaikuttaa kyseisen oikeuden toteutumiseen.

Jos tuomioistuin ja sen henkilöstö jättävät noudattamatta määräpäivää tai -aikaa ilman perusteltua syytä, määrätään oikeuslaitoslain (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) mukainen kurinpitotoimi. Tämä ei rajoita vahinkoa kärsineen osapuolen oikeutta vaatia mahdollisia vahingonkorvauksia.

Menettelyllisten määräaikojen lisäksi aineellisten oikeuksien käyttöön sovelletaan erillisiä vanhentumista koskevia määräaikoja.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1182/71 säännökset hallinnollisista menettelyistä on pantu täytäntöön Espanjassa julkishallinnon oikeudellista sääntelyä ja yleisesti sovellettavaa hallinnollista menettelyä koskevan lain (*Ley de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común*) 48 §:llä seuraavasti:

Ellei Espanjan tai EU:n lainsäädännössä muuta todeta, päivinä ilmaistuilla määräajoilla tarkoitetaan työpäiviä, joihin ei lueta sunnuntaita tai yleisiä vapaapäiviä. Jos määräaika on ilmaistu kalenteripäivinä, se täsmennetään asiaa koskevissa ilmoituksissa.

Jos määräaika on ilmaistu kuukausina tai vuosina, se alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona asiakirja annetaan tiedoksi tai julkaistaan tai jona hakemus katsotaan hyväksytyksi tai hylätyksi, mikäli asianomaiset viranomaiset eivät ole vastanneet siihen. Jos määräajan viimeisessä kuukaudessa ei ole aloituspäivää vastaavaa päivää, päättymispäivä on kuukauden viimeinen päivä.

Jos määräajan viimeinen päivä on vapaapäivä, määräaikaa pidennetään seuraavaan työpäivään.

Jos määräaika on ilmaistu päivinä, se alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona asiakirja ilmoitetaan tai julkaistaan tai jona hakemus katsotaan hyväksytyksi tai hylätyksi, mikäli asianomaiset viranomaiset eivät ole vastanneet siihen.

Jos päivä on työpäivä siinä kunnassa tai sillä itsehallintoalueella, jossa osapuoli asuu, ja vapaapäivä paikassa, jossa hallinnollinen elin sijaitsee, tai päinvastoin, päivän katsotaan olevan vapaapäivä kaikissa tapauksissa.

Se, että jokin päivä on ilmoitettu työpäiväksi tai vapaapäiväksi määräaikojen laskentaa varten, ei itsessään määritä, miten hallinnolliset virastot toimivat, miten työnnut on järjestetty ja miten yleisöllä on pääsy rekistereihin.

Keskushallinnon ja itsehallintoalueiden hallinnot vahvistavat määräaikojen laskentaa varten vapaapäiväkalenterin omalla toimialueellaan virallisen työpäiväkalenterin mukaisesti. Itsehallintoalueiden hyväksymään kalenteriin sisällytetään paikallishallinnon eri elinten vapaapäivät alueella, johon kalenteria sovelletaan.

Kalenteri on julkaistava ennen kunkin vuoden alkua alueen virallisessa lehdessä ja muussa tiedotusvälineessä, jotta varmistetaan sen tiedoksianto yleisölle.

[LINKKI](#) vuoden 2022 vapaapäiväkalenteriin.

Tuomioistuinmenettelyn kannalta oikeuslaitoslain 182 §:ssä säädetään seuraavaa:

Lauantait ja sunnuntait, 24. ja 31. joulukuuta, kansalliset vapaapäivät sekä kunkin itsehallintoalueen omat alueelliset ja paikalliset vapaapäivät luetaan tuomioistuinmenettelyn kannalta vapaapäiviksi. Kansallinen tuomarineuvosto (*Consejo General del Poder Judicial*) voi määräyksellä sallia tuomioistuinmenettelyt näinä päivinä tapauksissa, joista ei nimenomaisesti säädetä lainsäädännössä.

Työpäivä alkaa klo 8 ja päättyy klo 20, ellei lainsäädännössä muuta säädetä.

Oikeuslaitoslain 183 §:n nojalla elokuun päivät ovat vapaapäiviä kaikkien tuomioistuinmenettelyjen kannalta, lukuun ottamatta menettelyjä, jotka ovat prosessilainsäädännön nojalla kiireellisiä.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Säännöt vahvistetaan siviiliprosessilain (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) nro 1/2000, sellaisena kuin se on muutettuna 5. lokakuuta 2015 annetulla lailla nro 42 /2015, I kirjan V osaston II luvun 130–136 §:ssä.

Voimassa olevien sääntöjen keskeiset periaatteet ovat seuraavat:

a) Kaikki tuomioistuinmenettelyt on järjestettävä työpäivinä ja työaikana:

Työpäiviä ovat kaikki vuoden päivät paitsi lauantai, sunnuntai, kansalliset vapaapäivät sekä kunkin itsehallintoalueen omat alueelliset tai paikalliset vapaapäivät. Lisäksi elokuun päivät ovat vapaapäiviä, jolloin tuomioistuimet eivät lähetä oikeusalan ammattilaisille sähköisiä ilmoituksia, ellei niitä katsota työpäiviksi kyseessä olevien muodollisuuksien osalta.

Työaika on klo 8–20, ellei jostakin menettelystä säädetä toisin. Ilmoitusten ja täytäntöönpanotoimien osalta myös klo 20–22 välisen ajan katsotaan sisältyvän työaikaan.

Joissain menettelyissä määräaika määritellään poikkeuksellisesti **kalenteripäivinä** eikä työaikaa oteta huomioon. Tämä koskee esimerkiksi tarjouksen toimittamista **sähköiseen huutokauppaan** (*subasta electrónica*). Siviiliprosessilain 649 §:ssä vahvistetaan 20 kalenteripäivän määräaika, joka alkaa huutokaupan käynnistymisestä. Huutokauppa sulkeutuu tunnin viimeisimmän tarjouksen jälkeen edellyttäen, että tarjous on edellistä korkeinta tarjousta korkeampi, vaikka tämä tarkoittaisi, että alkuperäistä 20 päivän määräaika pidennetään enintään 24 tuntia.

b) Päiviä ja aikoja voidaan pitää työpäivinä ja työaikoina kiireellisiksi määritellyissä menettelyissä, joissa viive voisi aiheuttaa vakavaa haittaa osapuolille tai asianmukaiselle oikeudenkäytölle tai mitätöidä tuomioistuimen päätöksen vaikutuksen (*esimerkkeinä voidaan mainita tahdosta riippumaton määrääminen psykiatriseen hoitoon ja alaikäisen edun mukaiset oikeudelliset toimenpiteet riita-asioissa*). Tämä voidaan tehdä tuomioistuimen aloitteesta tai osapuolen pyynnöstä, ja sitä voi pyytää joko tuomioistuimen oikeussihteeri (*Ltrado de la Administración de Justicia*) tai itse tuomioistuin tapauksen mukaan. Joka tapauksessa kiireellisiä toimenpiteitä voidaan toteuttaa elokuussa ilman nimenomaista lupaa. Lupaa ei tarvita myöskään silloin, kun työaikana aloitettuja kiireellisiä toimenpiteitä joudutaan jatkamaan työajan päättymisen jälkeen.

c) Määräajan kuluminen alkaa sitä päivää **seuraavasta päivästä**, jona määräajan alkamisesta annetaan lakisääteinen ilmoitus. Määräajan kuluminen päättyy sen viimeisen päivän päättyessä keskiyöllä.

Jos lainsäädännössä kuitenkin säädetään, että määräaika alkaa kulua heti toisen määräajan päätyttyä, se alkaa kulua aiemman määräajan päättymistä seuraavasta päivästä, jolloin uutta ilmoitusta ei tarvita.

d) Vaatimusasiakirjojen toimittamiseen (siviiliprosessilain 135 §) on olemassa kaksi tuomioistuimen ja osapuolten välistä viestintäkeinoa:

Asiakirja voidaan toimittaa **paperituloseteena**, jos kyse on luonnollisesta henkilöstä, jolla ei ole oikeudenkäyntiavustajaa (*procurador*) (yleensä silloin, kun vaatimus on alle 2 000 euroa), tai jos asiakirjaa ei voida toimittaa digitaalisessa muodossa.

Asiakirja voidaan toimittaa **tuomioistuinten verkkojärjestelmien ja sähköisten järjestelmien kautta**. Järjestelmien käyttö on pakollista oikeusalan ammattilaisille ja tietyille osapuolille, vaikka heillä ei olisi oikeudenkäyntiavustajaa (esim. oikeushenkilöt, notaarit ja rekisterinpitäjät; ks. siviiliprosessilain 273 §). Jos asiakirjat toimitetaan sähköisesti, lähetetään automaattinen vahvistus sähköisen vastaanottokuitauksen muodossa. Vastaanottokuitauksessa ilmoitetaan rekisteröintinumero sekä toimituksen päivämäärä ja aika, joka on ajankohta, jona asiakirja katsotaan toimitetuksi kaikissa menettelyissä. Oikeusalan ammattilaiset voivat toimittaa oikeudenkäyntiasiakirjoja ja muita asiakirjoja sähköisesti **kaikkina vuorokaudenaikoina vuoden jokaisena päivänä**. Jos asiakirja toimitetaan vapaapäivänä tai työajan ulkopuolella, se katsotaan toimitetuksi seuraavan työpäivän alussa. Lisäksi säädetään, että päättymässä olevia määräaikoja pidennetään, jos pakollista asiakirjaa ei voida toimittaa määräaikaan mennessä, koska sähköisessä toimituspalvelussa on ennakoinaton häiriö. Toimitusmenetelmästä riippumatta asiakirjat, joilla on määräaika, voidaan toimittaa viimeistään **määräajan päättymistä seuraavana työpäivänä klo 15**. Siviilioikeudellisissa menettelyissä vaatimusasiakirjoja ei voida toimittaa päivystävään tuomioistuimeen.

e) Määräaikoja ei voida pidentää: jos osapuoli ei noudata määräaika, hän menettää mahdollisuuden asianomaisen menettelytoimen suorittamiseen.

VERKKOSIVUSTO:

SIVILIPROSESSILAKI (LEY DE ENJUICIAIENTO CIVIL)

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Siviiliprosessilain 151 §:n yleissäännön mukaan kaikki tuomioistuimen tai sen oikeussihteerin päätökset on annettava tiedoksi kolmen päivän kuluessa päätöksen tai julkaisun päivämäärästä.

Lain 151 §:n 2 momentissa todetaan, että jos ilmoitus annetaan tiedoksi yleiselle syyttäjälle, hallituksen oikeudelliselle yksikölle, parlamentin (*Cortes Generales*) tai alueparlamentin (*Asamblea Legislativa*) oikeussihteerille tai sosiaaliturvahallinnon oikeudellisen yksikön tai muun itsehallintoalueen elimen tai paikallishallinnon oikeussihteerille ja jos tiedoksianto tapahtuu oikeudenkäyntiavustajien ammatillisten elinten kautta, **tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen viralliseen rekisteriin tai (jos asia annetaan tiedoksi sähköisesti tai verkossa) vastaanottokuitaukseen kirjattua vastaanottopäivää seuraavana työpäivänä**.

Jos ilmoitus lähetetään klo 15:n jälkeen, se katsotaan vastaanotetuksi seuraavana työpäivänä.

Lain 151 §:n 3 momentissa lisätään, että jos jonkin tiedoksiantoon liitettävän asiakirjan toimittaminen tapahtuu tiedoksiannon vastaanottamisen jälkeen, tiedoksianto katsotaan vastaanotetuksi silloin, kun myös kyseinen asiakirja on toimitettu, jos tiedoksiannon vaikutukset ovat sidoksissa asiakirjaan.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Jos päätös annetaan tiedoksi **haastemiehen tai postin välityksellä**, määräaika alkaa kulua sinä päivänä, jona haastemies tai posti toimittaa asiakirjan ja se kuitataan vastaanotetuksi.

Jos ilmoitus annetaan tiedoksi siviiliprosessilain 164 §:n mukaisesti **julkaisemalla** se, koska vastaajan osoitetta ei tiedetä, määräaika alkaa kulua sitä päivää seuraavana päivänä, jona ilmoitus kiinnitetään tuomioistuimen ilmoitustaululle tai julkaistaan valtion virallisessa lehdessä tai sähköisesti.

Kun **oikeudenkäyntiavustajan toimittamien asiakirjojen** jäljennöksiä on toimitettava muiden osapuolten oikeudenkäyntiavustajille, siviiliprosessilain 278 §:ssä säädetään, että jos asiakirjan toimittaminen käynnistää lain mukaan sellaisen määräajan, jonka kuluessa on suoritettava menettelyllinen toimi, määräaika alkaa kulua ilman tuomioistuimen toimenpiteitä sitä päivää seuraavasta päivästä, joka ilmoitetaan toimitetuissa jäljennöksissä tai jona asiakirjat katsotaan toimitetuksi sähköisesti.

6 Kun määräajan kuluminen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Määräajan kuluminen alkaa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona määräajan lain mukaan käynnistävä tapahtuma sattui.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Vapaapäiviä ei lasketa mukaan määräaikoihin, paitsi edellä todetun mukaisesti sähköisten huutokauppojen tarjouksissa, joiden yhteydessä määräaika ilmaistaan kalenteripäivinä.

Kiireellisten toimien määräaikoja laskettaessa elokuun päiviä ei luokitella vapaapäiviksi, ja ainoastaan lauantaita, sunnuntaita ja yleisiä vapaapäiviä ei lasketa mukaan.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Kuukausina tai vuosina ilmaistut määräajat lasketaan alkamispäivästä päättymispäivään. Espanjan lainsäädännössä ei säädetä viikkoina ilmaistuista määräajoista.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Jos määräajan viimeisessä kuukaudessa ei ole alkamispäivää vastaavaa päivää, päättymispäivä on kuukauden viimeinen päivä.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai muuna vapaapäivänä, sitä pidennetään seuraavaan työpäivään.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Määräaika ei voida pidentää. Määräajan kuluminen voidaan kuitenkin keskeyttää ja määräpäivää voidaan tarvittaessa lykätä ylivoimaisen esteen vuoksi.

Kun keskeytyksen tai lykkäämisen syy on lakannut, aika alkaa kulua uudelleen. Tuomioistuimen on joko omasta aloitteestaan tai sen osapuolen pyynnöstä, johon tilanne vaikuttaa, löydettävä todisteita tällaisesta ylivoimaisesta esteestä käsittelyssä, johon toiset osapuolet osallistuvat (ks. vastaus kysymykseen 13).

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Muutoksenhaun eri tyyppien määräajat vahvistetaan lainsäädännössä, eikä niitä voida pidentää. Kun muutosta haetaan ylemmässä tuomioistuimessa (*recurso de apelación*) tai korkeimmassa oikeudessa (*recurso de casación*), määräaika on 20 päivää tuomioistuimen päätöksen tiedoksiantoa seuraavasta päivästä (siviiliprosessilain 458 ja 479 §).

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Lakisääteisiä määräaikoja ei voi pidentää. Joissain tapauksissa lainsäädännössä vaaditaan, että tuomioistuin vahvistaa toimelle tietyn päivän ja ajan.

Poikkeustapauksissa määräaika voidaan keskeyttää tai määräpäivää lykätä **ylivoimaisen esteen** vuoksi.

Yleissääntö sisältyy siviiliprosessilain 134 §:n 2 momenttiin. Tuomioistuimen oikeussihteerin on joko omasta aloitteestaan tai sen osapuolen pyynnöstä, johon tilanne vaikuttaa, esitettävä näyttö tällaisesta ylivoimaisesta esteestä käsittelyssä, johon toiset osapuolet osallistuvat. Oikeussihteerin päätökseen voidaan hakea muutosta tuomioistuimessa.

Jos joku haasteen saaneista ei voi osallistua oikeuskäsittelyyn, jolle on määrätty päivämäärä, ylivoimaisen esteen tai vastaavan synn vuoksi, asiasta on ilmoitettava tuomioistuimelle välittömästi. Samassa yhteydessä on perusteltava poissaolon syy ja pyydettyä uutta käsittelyä tai päätöstä (siviiliprosessilain 183 §:n 1 momentti sekä 189 ja 430 §). Asialle ilmoitetaan uusi käsittely, jos joku seuraavista ilmoittaa hyväksyttävästi perustellusta esteestä: asianajaja (siviiliprosessilain 183 §:n 2 momentti ja 188 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta), asianosainen, jonka läsnäolo on tarpeen, koska hänellä ei ole asianajajaa tai häntä on kuulusteltava (siviiliprosessilain 183 §:n 3 momentti ja 188 §:n 4 momentti), todistaja tai asiantuntija. Todistaja tai asiantuntija voidaan kutsua antamaan lausuntonsa tuomioistuin käsittelyn ulkopuolella, kun osapuolia on kuultu (siviiliprosessilain 183 §:n 4 momentti).

Määräaika, jonka kuluessa poissa oleva henkilö voi pyytää lainvoimaisen tuomion mitätöintiä, voidaan jatkaa ylivoimaisen esteen vuoksi (siviiliprosessilain 502 §:n 2 momentti).

Jos todisteita tutkitaan ennen oikeudenkäyntiä (minkä tuomari voi sallia siviiliprosessilain 293 §:n ja sitä seuraavien pykälien nojalla, jos on perusteltu syy epäillä, että todisteita ei voida tutkia tavanomaisessa menettelyn vaiheessa), hakemus on jätettävä kahden kuukauden kuluessa todisteiden tutkinnasta, ellei voida osoittaa, että oikeudenkäyntiä ei voitu aloittaa tämän määräajan puitteissa ylivoimaisen esteen tai vastaavan synn vuoksi (siviiliprosessilain 295 §:n 3 momentti).

Kaksi osapuolta voi **yhteisellä sopimuksella** hakea myös menettelyn keskeyttämistä ilman perusteluja, jotta he voivat yrittää päästä sopimukseen tai viedä asian sovittelu- tai välimiesmenettelyyn. Menettely voidaan keskeyttää enintään 60 päiväksi tai kunnes sovittelumenettely on päättynyt (siviiliprosessilain 19 §:n 4 momentti ja 415 §).

Oikeusapua voidaan hakea kahdella tapaa oikeusavusta 10. tammikuuta 1996 annetun lain 1/1996, sellaisena kuin se on muutettuna lailla 42/2015, 16 §:n mukaisesti.

Jos oikeusapua haetaan menettelyn ollessa käynnissä, oikeussihteerin tai hallinnollinen elin voi omasta aloitteestaan tai osapuolten pyynnöstä määrätä määräajan keskeyttämisestä estääkseen tilanteen, jossa kanneoikeus vanhentuu tai toinen osapuolista menettää oikeutensa oikeusapuun määräajan päättymisen vuoksi. Tällöin määräajan kulumisen keskeytyy, kunnes oikeusavun myöntämisestä tehdään päätös tai kunnes asianajaja tai oikeudenkäyntiavustaja nimetään väliaikaisesti. Näin toimitaan tapauksissa, joissa oikeudellinen edustus on joko pakollista tai välttämätöntä oikeuden toteutumiseksi, edellyttäen, että hakemus tehdään prosessilainsäädännössä säädetyn määräajan kuluessa.

Jos oikeusapua haetaan ennen menettelyn aloittamista, oikeussihteerin tai hallinnollinen elin voi omasta aloitteestaan tai osapuolten pyynnöstä määrätä määräajan keskeyttämisestä estääkseen tilanteen, jossa kanneoikeus vanhentuu tai toinen osapuolista menettää oikeutensa oikeusapuun määräajan päättymisen vuoksi. Tällöin määräajan kulumisen keskeytyy, kunnes oikeusavun myöntämisestä tehdään päätös tai kunnes asianajaja tai oikeudenkäyntiavustaja nimetään väliaikaisesti. Näin toimitaan tapauksissa, joissa oikeudellinen edustus on joko pakollista tai välttämätöntä oikeuden toteutumiseksi, edellyttäen, että hakemus tehdään prosessilainsäädännössä säädetyn määräajan kuluessa.

Määräaika alkaa kuluu uudestaan joka tapauksessa, kun asianajajayhdistys (*Colegio de Abogados*) ilmoittaa hakijalle asianajajan nimeämisestä väliaikaisesti, tai tarvittaessa kun oikeusapulautakunta (*Comisión de Asistencia Jurídica Gratuita*) tekee päätöksen oikeusavusta, ja joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

Jos hakemus hylätään, on ilmeisen perusteeton ja sillä pyritään ainoastaan määräaikojen pidentämiseen, asiaa käsittelevä tuomioistuin voi laskea määräajat laissa säädettyjen tiukkojen ehtojen mukaisesti ja soveltaa kaikkia asianmukaisia seuraamuksia.

Kun kysymyksessä on **maksamatta jättämisestä tai määräajan umpeutumisesta johtuvaa häätöä koskeva suullinen menettely**, siviiliprosessilain 441 §:n 5 momentissa säädetään toisesta tapauksesta, jossa menettely keskeytetään, kun sosiaaliviranomainen vahvistaa, että asianomainen kotitalous on sosiaalisesti tai taloudellisesti haavoittuvassa asemassa. Tuomioistuimen oikeussihteerin on ilmoituksen saatuaan keskeytettävä asian käsittely siihen asti, kunnes sosiaaliviranomaisen asianmukaisiksi katsomat toimenpiteet on toteutettu, ja enintään kuukauden ajaksi alkaen siitä päivästä, jona sosiaaliviranomaisen oikeusviranomaiselle toimittama ilmoitus on vastaanotettu, tai kolmen kuukauden ajaksi, jos kantaja on oikeushenkilö. Kun toimenpiteet on toteutettu tai määräaika on kulunut umpeen, keskeytys päättyy ja menettelyä jatketaan.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei sovelleta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Osapuoli, joka ei noudata määräaika tai määräpäivää, **menettää** yleensä **oikeuden** suorittaa kyseinen toimi (siviiliprosessilain 136 §). Seuraavassa on muutamia tärkeimpiä esimerkkejä:

Kun kyse on vastaajan läsnäolosta oikeudenkäynnissä, hänet todetaan poissaolevaksi (siviiliprosessilain 442 §:n 2 momentti ja 496 §:n 1 momentti) ja oikeudenkäynti jatkuu. Vastaajaa ei haasteta uudelleen. Hänelle ilmoitetaan ainoastaan poissaolon toteamisesta ja päätöksestä, jonka antamiseen oikeudenkäynti päättyy (siviiliprosessilain 497 §).

Jos kantaja tai hänen asianajajansa jättää tavanomaisessa menettelyssä saapumatta oikeudenkäyntiä edeltävään käsittelyyn ja vastaaja joko jättää saapumatta tai saapuu paikalle mutta ei esitä perusteltua intressiä, jonka perusteella menettelyä voidaan jatkaa, asia jätetään tutkimatta (414 §).

Jos kantaja jättää suullisessa menettelyssä saapumatta ja vastaaja ei esitä perusteltua intressiä, jonka perusteella menettelyä voidaan jatkaa, kantajan katsotaan luopuneen kanteestaan. Kantaja määrätään maksamaan oikeudenkäyntikulut ja korvaamaan vastaajalle aiheutunut vahinko, jos vastaaja vaatii vahingonkorvausta ja esittää todisteet kärsimästään vahingosta (siviiliprosessilain 442 §:n 1 momentti).

Tuomioistuimella on velvollisuus johtaa aktiivisesti asian käsittelyä, mutta jos osapuolet ovat passiivisia, menettely raukeaa eikä asiassa voida nostaa kanteita tai hakea muutosta missään oikeusasteessa (siviiliprosessilain 237 §). Ensimmäisen oikeusasteen menettely raukeaa kahden vuoden passiivisuuden jälkeen, jolloin se katsotaan peruutetuksi eikä uutta kannetta voida enää nostaa. Toisen oikeusasteen menettely tai menettely, jossa on tehty ylimääräinen muutoksenhaku menettelyllisen sääntöjenvastaisuuden perusteella tai haettu muutosta korkeimmassa oikeudessa, raukeaa vuoden passiivisuuden jälkeen. Osapuoli ei voi sen jälkeen hakea muutosta missään muodossa. Määräaika lasketaan osapuolille viimeksi annetun tiedoksiannon ajankohdasta. Menettely ei raukea, jos sitä lykätään ylivoimaisen esteen tai muun sellaisen esteen vuoksi, johon osapuolet eivät voi vaikuttaa.

Täytäntöönpanomenettely ei raukea ja sitä voidaan jatkaa, kunnes tuomio on pantu täytäntöön, vaikka osapuolet olisivat passiivisia menettelyssä edellä mainitun ajan. Tämä kuitenkin edellyttää, että täytäntöönpanomenettely on käynnistetty, sillä siviiliprosessilain 518 §:ssä säädetään, että tuomioistuimen tuomioon, päätökseen tai sovintosopimukseen perustuvan täytäntöönpanotoimen vanhentumisaika on viisi vuotta. Viiden vuoden määräaika alkaa kulua, kun päätöksestä tulee lainvoimainen eikä siihen voida hakea muutosta. Jos täytäntöönpanovaatimusta ei jätetä tämän ajan kuluessa, määräaika päättyy ja oikeus tuomion täytäntöönpanoon menetetään.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Asianosainen voi hakea päätökseen muutosta, jos hänelle ilmoitetaan, että tietyn toimen määräaika on päättynyt ja menettelyn seuraava vaihe on siten käynnistynyt, tai jos hänen tekemänsä hakemus hylätään myöhästymisen vuoksi. Näin on esimerkiksi silloin, kun vastaus kanteeseen hylätään sen vuoksi, että se toimitettiin määräajan jälkeen.

Poissa olevana tuomittu henkilö, jolle tuomio on annettu tiedoksi henkilökohtaisesti, voi hakea muutosta ainoastaan ylemmästä tuomioistuimesta (*recurso de apelación*) tai korkeimmasta oikeudesta (*recurso de casación*). Nämä muutoksenhakukeinot ovat mahdollisia myös silloin, kun ilmoitus on annettu tiedoksi julkaisemalla virallisessa lehdessä tai sähköisesti. Molemmissa tapauksissa muutosta on haettava lakisääteisen määräajan kuluessa (siviiliprosessilain 500 §).

Henkilö, joka on toistuvasti jättänyt saapumatta tuomioistuimeen, voi hakea lainvoimaisen tuomion mitätöintiä, jos hän ei voinut saapua tuomioistuimeen tai hän ei ollut tietoinen menettelystä ylivoimaisen esteen vuoksi (siviiliprosessilain 501 §).

Päivitetty viimeksi: 23/03/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.